

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๓/๕๗๗๗

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ผลการสำรวจแนวโน้มทางเศรษฐกิจของบริษัทร่วมทุนญี่ปุ่นในประเทศไทย ประจำปีครั้งแรกของปี ๒๕๕๖ (Business Sentiment Survey on Japanese Corporations in Thailand, 1st Half of 2013)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่ ผู้แทนองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (JETRO) ได้นำเสนอผลการสำรวจแนวโน้มทางเศรษฐกิจของบริษัทร่วมทุนญี่ปุ่นในประเทศไทย ประจำปีครั้งแรกของปี ๒๕๕๖ (Business Sentiment Survey on Japanese Corporations in Thailand, 1st Half of 2013) ต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) ในวันอังคารที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องรับรอง ๑ ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล และรองนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้ สศช. ทำสรุปผลการสำรวจและรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขอเรียนสรุปผลการสำรวจแนวโน้มทางเศรษฐกิจของบริษัทร่วมทุนญี่ปุ่นในประเทศไทย ประจำปีครั้งแรกของปี ๒๕๕๖ ดังนี้

๑. การสำรวจแนวโน้มทางเศรษฐกิจของบริษัทร่วมทุนญี่ปุ่นในประเทศไทย ดำเนินการโดย Economic Research Committee of the Japanese Chamber of Commerce-Bangkok (JCCB) ทำการสำรวจปีละ ๒ ครั้ง และดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลา ๒๙ ปี การสำรวจในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการสำรวจ ๑ เดือน (๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖) โดย JCCB ได้จัดส่งแบบสำรวจให้บริษัทที่เป็นสมาชิก JCCB จำนวน ๑,๔๕๓ บริษัท และมีบริษัทตอบกลับจำนวน ๓๘๔ บริษัท คิดเป็นอัตราการตอบกลับแบบสำรวจร้อยละ ๒๖.๔

๒. ผลการสำรวจเบื้องต้นจากผู้ประกอบการสัญชาติญี่ปุ่นในประเทศไทย

๒.๑ สภาพธุรกิจในช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๕๖ ผลการสำรวจพบว่า สภาพธุรกิจโดยรวมยังอยู่ในทิศทางที่ดี (Positive Sentiment) โดยดัชนีแนวโน้มเศรษฐกิจ (Diffusion Index: สัดส่วนของผู้ประกอบการที่มองสภาพธุรกิจในทางบวก หักลบกับสัดส่วนของผู้ประกอบการที่มองสภาพธุรกิจในทางลบ) นับตั้งแต่ช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๕๕ มีค่าเป็นบวกโดยตลอด แสดงถึงสภาพธุรกิจที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในครึ่งแรกและครึ่งหลังของปี ๒๕๕๕ ดัชนีอยู่ที่ระดับ +๖๒ และ +๔๑ ตามลำดับ แต่ปรับตัวลดลงเป็น +๑๗ และ +๑๙ ในครึ่งแรกและครึ่งหลังของปี ๒๕๕๖ ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสภาพธุรกิจในครึ่งแรกและครึ่งหลังของปี ๒๕๕๖ ยังปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น แต่ดีขึ้นน้อยกว่าในปี ๒๕๕๕ ทั้งนี้ดัชนีแนวโน้มเศรษฐกิจในครึ่งแรกของปี ๒๕๕๖ มีค่าเป็นบวกในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมยกเว้นกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ และกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร

/๒.๒ การลงทุน...

๒.๒ การลงทุนในสินทรัพย์ของผู้ประกอบการประเภทอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่คาดว่าจะลงทุนเพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ร้อยละ ๔๑ ไม่เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๒๔ และลดการลงทุนร้อยละ ๓๓ โดยอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมเคมีมีแนวโน้มที่จะลงทุนเพิ่มสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๕๔ และ ๔๗ ตามลำดับ ในขณะที่อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และอุตสาหกรรมทั่วไปมีแนวโน้มลดการลงทุนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๕๒ และ ๕๐ ตามลำดับ

๒.๓ การส่งออก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่คาดการณ์ว่าการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒ ไม่เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๓๖ และคาดการณ์ว่าการส่งออกมีแนวโน้มลดลงอยู่ที่ร้อยละ ๒๑ สำหรับตลาดส่งออกที่มีแนวโน้มสดใสในอนาคต ลำดับที่ ๑ คือ ตลาดอินโดนีเซีย คิดเป็นร้อยละ ๕๑ (เช่นเดียวกับผลการสำรวจในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๕๕) รองลงมา ได้แก่ ตลาดพม่า เวียดนาม อินเดีย และญี่ปุ่นคิดเป็นร้อยละ ๓๗ ๓๓ ๓๑ และร้อยละ ๒๒ ตามลำดับ ส่วนตลาดยุโรปอยู่ในลำดับที่ ๑๒ (ร้อยละ ๙) และตลาดสหรัฐอเมริกาอยู่ในลำดับที่ ๑๐ (ร้อยละ ๑๑)

๒.๔ การขยายฐานการลงทุนไปประเทศเพื่อนบ้าน ผู้ประกอบการได้ตัดสินใจขยายฐานการลงทุนไปประเทศเพื่อนบ้านร้อยละ ๓๔ อยู่ในช่วงตัดสินใจร้อยละ ๒๔ และตัดสินใจไม่ขยายฐานการลงทุนไปยังประเทศเพื่อนบ้านร้อยละ ๔๒ สำหรับประเทศเพื่อนบ้านที่ผู้ประกอบการได้ตัดสินใจขยายการลงทุนหรือได้ขยายฐานการลงทุนไปแล้ว ลำดับที่ ๑ คือ อินโดนีเซีย คิดเป็นร้อยละ ๕๙ รองลงมาคือ เวียดนาม พม่า ฟิลิปปินส์ และกัมพูชา คิดเป็นร้อยละ ๓๙ ๓๐ ๑๒ และร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ

๒.๕ ความท้าทายในการบริหารงานของผู้ประกอบการ ผลการสำรวจพบว่า การแข่งขันทางการค้าที่รุนแรงมากขึ้นมีความสำคัญเป็นลำดับที่ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๖๒ ของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาคือ การเพิ่มขึ้นของค่าแรง (ร้อยละ ๕๖) การขาดบุคลากรระดับบริหาร (ร้อยละ ๕๔) การแข่งขันทางด้านราคาซึ่งส่งผลให้ราคาสินค้าต่ำลง (ร้อยละ ๔๘) และการโยกย้ายงานของลูกจ้าง (ร้อยละ ๓๒)

๒.๖ ข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลไทย ผลการสำรวจจากผู้ประกอบการทั้งหมดพบว่าการพัฒนาพิธีการศุลกากรเป็นประเด็นที่มีข้อเรียกร้องจากรัฐบาลไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๐ รองลงมาคือ การรักษาเสถียรภาพทางการเมือง (ร้อยละ ๓๖) การพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ (ร้อยละ ๓๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ ๓๐) การผ่อนปรนกฎหมายการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ร้อยละ ๒๙) และการรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน (ร้อยละ ๒๙) นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่นักลงทุนขอให้รัฐบาลไทยให้ความสำคัญ เช่น การขอใบอนุญาตทำงานและวีซ่า การพัฒนาระบบภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น สำหรับผลสำรวจจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรม พบว่า การพัฒนาพิธีการศุลกากรเป็นประเด็นที่ผู้ประกอบการเรียกร้องมากที่สุด (ร้อยละ ๕๖) รองลงมา ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพการเมือง (ร้อยละ ๓๙) การรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน (ร้อยละ ๓๗) ในส่วนของผู้ประกอบการที่ไม่ใช่อุตสาหกรรม ผลการสำรวจพบว่า การผ่อนคลายนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของชาวต่างชาติเป็นประเด็นที่มีข้อเรียกร้องจากรัฐบาลไทยมากที่สุด (ร้อยละ ๔๔) รองลงมา คือ การพัฒนาพิธีการศุลกากร (ร้อยละ ๔๑) และการขอใบอนุญาตทำงานและวีซ่า (ร้อยละ ๓๖)

๒.๗ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มองว่าการแข็งค่าของเงินบาทมีผลกระทบทางลบ (ร้อยละ ๒๗) รองลงมามองว่ามีผลกระทบทางลบเล็กน้อย (ร้อยละ ๒๕) และมีผลกระทบทางบวกเล็กน้อย (ร้อยละ ๒๓) ในขณะที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มองว่า

การอ่อนค่าของเงินเยนมีผลกระทบทางบวกเล็กน้อย (ร้อยละ ๔๐) และไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ (ร้อยละ ๒๘) ในด้านการรองรับความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (ร้อยละ ๔๕) รองลงมาได้แก่การเพิ่มสัดส่วนการจัดซื้อวัตถุดิบจากในประเทศ (ร้อยละ ๒๕) การเพิ่มธุรกรรมในรูปเงินบาท (ร้อยละ ๑๘) และ การเพิ่มยอดขายในประเทศไทย (ร้อยละ ๑๗)

๒.๘ มาตรการในการขับเคลื่อนการขยายตัวเศรษฐกิจไทยในระยะกลางและระยะยาว ผลการสำรวจพบว่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านถนนเป็นมาตรการที่ผู้ประกอบการเห็นว่ามีความสำคัญเป็นลำดับแรก (ร้อยละ ๖๒) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาความเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (ร้อยละ ๓๘) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟ (ร้อยละ ๓๗) การศึกษา (ร้อยละ ๓๓) และการใช้แรงงานต่างด้าว (ร้อยละ ๓๑) ในด้านการพัฒนาแรงงาน ผู้ประกอบการเห็นว่าประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมมากที่สุด (ร้อยละ ๓๖) รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านภาษา (ร้อยละ ๓๓) และ ทักษะด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (ร้อยละ ๒๘) ในด้านความได้เปรียบของแรงงานไทยในภาคอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าแรงงานไทยมีความได้เปรียบในด้านทัศนคติการทำงาน (ร้อยละ ๔๐) รองลงมา ได้แก่ ความเข้าใจในธุรกิจ (ร้อยละ ๒๖) และความรู้ทั่วไป (ร้อยละ ๒๕)

๓. ความเห็น สศช.

๓.๑ กระบวนการพิธีการศุลกากรเป็นประเด็นที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญมากที่สุด รัฐบาลจึงควรแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยมอบหมายให้กระทรวงการคลังโดยกรมศุลกากรดำเนินการปรับปรุงพิธีการศุลกากรให้มีความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๒ การพัฒนาระบบการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการต่างชาติ จะเป็นปัจจัยที่ดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติให้เข้าสู่เศรษฐกิจไทยได้มากขึ้น จึงควรเร่งพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๓ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจราจร จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาถึงแนวทางการปรับปรุงปัญหาการจราจรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้เป็นรูปธรรม

๓.๔ อัตราแลกเปลี่ยนที่ยังมีความผันผวนส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความไม่มั่นใจในการดำเนินธุรกิจ จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารแห่งประเทศไทยดูแลรักษาเสถียรภาพของค่าเงินบาทให้มีความเหมาะสมและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ประกอบการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์และแผนงานเศรษฐกิจมหภาค

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๕๒๒๕ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๙๘๘๒

E-mail wichayayuth@nesdb.go.th